

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 59. — ŠTEV. 59.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 12, 1913. — SREDA, 12. SUŠČA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

"Proč od Skadra!" pravi Avstrija Srbom. Demobilizacija na severu.

AVSTRO-OGRSKI POSLANIK V BELGRADU. — 5000 SRBOV
Z ARTILERIJO PRED SKADROM. — IZJAVA ČRNOGORKE
GA KRALJA.

AVTONOMNA ALBANIJA.

POSLANIŠKA KONFERENCA V LONDONU. — BEROLINSKA
BORZA. — BOLGARSKA IN RUMUNSKA. — VOJNA OD
ŠKODNINA.

Belgrad, Srbija, 1. marta. — Prihodnja konferenca se vrši v četrtek.
Petrograd, Rusija, 11. marta. — Spor med Bolgarijo in Rumunsko je poravnani. Največ zaslug zato ima ruski zunanj minister Sergius Sasarov.

Dunaj, Avstrija, 11. marta. — "Reichspost" naznanja, da bodo morala Avstrija sama braniti svoje interese, če se londonska poslanska konferenca ugodno ne izreče o bodoči Albaniji.

Berlin, Nemčija, 11. marta. — "Koenische Zeitung" je nameravajo baje upasti v perila proti Francijeju oster članek, ki je povzročil na tukajšnji borzi precejšen nemir. Vrednost nekaterih akej je padla skoraj za takoj pokliče vse svoje čete.

Srbski ministrski predsednik mu je odgovoril, da mora Srbija brezvzrojno podpirati zaveznike in da jo bodoči Albanija nič ne briga.

V prvih tednih balkanske vojne so Črniogorci oblegali trdnjavo skoraj brez uspeha. Črniogorski kralj se je vojne pravzaprav le zaradičega nedelil, da bi priklopil mesto Črnigori.

Ko so se zavezle velesile za avtonomno Albanijo, je rekel kralj Nikolaj, da je z istim dnem ko pripade Skader komu drugega kot Črnigori, konec črniogorske vladarske hiše.

Medtem so končali Srbji svojo kampanjo v Macedoniji in Albaniji, prodri so do Drača ob Jadranskem morju, odkoder so dne 7. marta poslali 5000 mož na transportnih ladijah proti Skadru.

London, Anglija, 11. marta. — Oficijelno glasilo "Min." naznana, da se zavezniki sprejeli posredovanje velesil. Sovražnosti se tudi med pogajanjem nadaljujejo.

Zavezniki še vedno zahtevajo od Turčije vojno odškodnino in mir se ne bo sklepal prej, dokler Turki niso voljni plačati.

Aretacija velikega sleparja.

Pariz, Francija, 11. marta. — Danes so v Rheims aretirali Neistorja Wilmarta, velikega sleparja, ki je v Belgiji prodal za kakih \$6.000.000 ponarejenih bondov ter nato baje pobegnil v New York. Wilmart je bil ravnatelj edine državne lezeline v Belgiji in mu je bilo torej lahko izdelovati in prodajati take bonde. Vsled neke tativne je prišlo poenjanje na dan, nakar je Wilmart izgnil. Iskali so ga po celem svetu, sedaj pa prijeti v Rheims.

Eksplozija na podmorskem čolnu. Cherbourg, Francija, 11. marta. — Ko je novi francoski podmorski čoln "Feneault" odšel danes na svojo prvo vožnjo, je eksplodiral motor. Sedem mož je težko ranjenih, čoln je občutno poškodovan.

Osumljen umora se ustrelj.

South Haven, Mich. 11. marta. — V nazočnosti šerifa se je ustrelil danes Dr. A. Six, ker je bil osumljen umora soproge in hčere.

Ti dve sta našli pred par tedni smrt v plamenih, ko je pogorela hiša. Na pisalni mizi so našli pismo, v komej zatrjuje zdravnik, da je nedolzen. Splošno je bila razširjena govorica, da je bil začgal hišo, da prikrije smrt soproge in hčerke.

Novi višinski rekord za avijatike. Pariz, Francija, 11. marta. — V svojem areoplanu se je dvignil avijatik Perreyron do višine 19.800 črevljev ter ustvaril s tem novi rekord glede višinskega poleta.

Krasni in brzi parnik

MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odpluje v soboto dne 22. marca

večja do Trsta same 13. dni.

do Trsta ali Reke - - \$37.00

do Ljubljane - - \$38.18

do Zagreba - - \$38.08

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. narednem) stane rečina samo \$4.00 več za očirasko, za stroke polovica. Ta oddelki posebno družinom pripravljamo.

Voznje listkov je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

PRIZOR S KARNEVALNE SLAVNOSTI V NIZZI.

Ameriški filibustri.

Le-ti nameravajo baje upasti v perila proti Francijeju oster članek, ki je povzročil na tukajšnji borzi precejšen nemir. Vrednost nekaterih akej je padla skoraj za takoj pokliče vse svoje čete.

Petek, 11. marta. — Veliko razburjenje je vzbudilo v Kongresu poročilo poslane Moseena, da nameči neki ameriški sindikat podpira ustanovo, ki jo je bil uprizoril prejšnji govornik Haywood pred 5000 delavci in ostro obsojal lokalno časopisje.

Razburjena množica je napadla navzočo časnikarske poročevalce, katerim se je le s težavo posrečilo ujiti.

Med Tallmans in Monsey, N. Y. sta se trčila včeraj popoldan osebni vlak in tovorni vlak Erie.

Železnične Lokomotive sta cesto razbiti, železnični vozovi zelo poškodovani. Osebni vlak je vozil s hitrostjo 25 milij na uro. V usodenem trenutku je nastala med ljudmi grozna panika. Na tiste mesta je prispel takoj pomožni vlak s zdravniki in inžinirji.

Najhujše poškodbe je zadobil kurjaš osebnega vlaka. Zlomljeni ima

ohe nogi in nekaj reber. Izmed paširjev je 12 težko, preeej pa lahko ranjenih.

Ko je korakalo 300 barvarjev

svisle iz Riverside okraja v sredino mesta, bi kmalu prisko do resnih nemirov. Na Market St. je hotelo govoriti nekaj govornikov,

pa jih je policija takoj aretrirala.

Delave so s kamenjem navalili na stražnike in, šli za njimi do policijskega glavnega stanu. Šele močan kordon policej je razkropil po mestu. Aretrirane govornice so postavili pod varstvo \$1000.

Včeraj je zapustilo 2000 izdelovalcev spodnjega perila delo, toda stavka se začne pravzaprav šeleti zviri. Dopoldan je govoril znani delavski organizator Haywood pred 5000 delavci in ostro obsojal lokalno časopisje.

Razburjena množica je napadla navzočo časnikarske poročevalce, katerim se je le s težavo posrečilo ujiti.

Ko je korakalo 300 barvarjev

svisle iz Riverside okraja v sredino mesta, bi kmalu prisko do resnih nemirov. Na Market St. je hotelo govoriti nekaj govornikov,

pa jih je policija takoj aretrirala.

Delave so s kamenjem navalili na stražnike in, šli za njimi do policijskega glavnega stanu. Šele močan kordon policej je razkropil po mestu. Aretrirane govornice so postavili pod varstvo \$1000.

Včeraj je zapustilo 2000 izdelovalcev spodnjega perila delo, toda stavka se začne pravzaprav šeleti zviri. Dopoldan je govoril znani delavski organizator Haywood pred 5000 delavci in ostro obsojal lokalno časopisje.

Razburjena množica je napadla navzočo časnikarske poročevalce, katerim se je le s težavo posrečilo premagati kaznjence.

Smrt orjakinja.

Albany, N. Y. 11. marta. — Danes je umrla največja tukajšnja ženska Margaret Farry. Tehla je 450 funtov, potrebovala je tri čevlje visoko, 33 palev široko in sedem čevlje dolgo krsto, katero so spravili klavirski špediterji s pomočjo škricev skozi

okno na cesto. Na voz jo je le s težavo vzdignilo osem posebno močnih možakov.

Arkansas odpravi milico.

Little Rocks, Ark., 11. marta. — Zakanodaja v Arkansas je včeraj zvezcer odločila, da se odpravi državno milico in siev s tem, da ni odobrila proračuna za vzdrževanje te korporacije.

Požigalni trust.

Chicago, Ill., 11. marta. — Danes so pripeljali sem iz New Yorka Johana Danielsa, kateri je bil izvršujoči član požigalnega trusta. Državno pravdinstvo ima zbrano že ves obvezilni material. Razen njega je v xje preeje njenih tovarishev, ki so že preeje požigalnega komiteja.

Letošnje MOHORJEVE KNJIGE so sedaj dobiti za \$1 in sicer šest knjig.

Imamo jih še 150 v zalogi.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,

82 Cortlandt St. New York

City, N. Y.

Strajk v Patersonu.

Gover Wm. D. Haywood. — Počestni nemiri. — Počela aretrira več govornikov.

Med Tallmans in Monsey, N. Y. sta se trčila včeraj popoldan osebni vlak in tovorni vlak Erie.

Železnične Lokomotive sta cesto razbiti, železnični vozovi zelo poškodovani. Osebni vlak je vozil s hitrostjo 25 milij na uro. V usodenem trenutku je nastala med ljudmi grozna panika. Na tiste mesta je prispel takoj pomožni vlak s zdravniki in inžinirji.

Najhujše poškodbe je zadobil kurjaš osebnega vlaka. Zlomljeni ima

ohe nogi in nekaj reber. Izmed paširjev je 12 težko, preeej pa lahko ranjenih.

Ko je korakalo 300 barvarjev

svisle iz Riverside okraja v sredino mesta, bi kmalu prisko do resnih nemirov. Na Market St. je hotelo govoriti nekaj govornikov,

pa jih je policija takoj aretrirala.

Delave so s kamenjem navalili na stražnike in, šli za njimi do policijskega glavnega stanu. Šele močan kordon policej je razkropil po mestu. Aretrirane govornice so postavili pod varstvo \$1000.

Včeraj je zapustilo 2000 izdelovalcev spodnjega perila delo, toda stavka se začne pravzaprav šeleti zviri. Dopoldan je govoril znani delavski organizator Haywood pred 5000 delavci in ostro obsojal lokalno časopisje.

Razburjena množica je napadla navzočo časnikarske poročevalce, katerim se je le s težavo posrečilo premagati kaznjence.

Smrt orjakinja.

Albany, N. Y. 11. marta. — Danes je umrla največja tukajšnja ženska Margaret Farry. Tehla je 450 funtov, potrebovala je tri čevlje visoko, 33 palev široko in sedem čevlje dolgo krsto, katero so spravili klavirski špediterji s pomočjo škricev skozi

okno na cesto. Na voz jo je le s težavo vzdignilo osem posebno močnih možakov.

Arkansas odpravi milico.

Little Rocks, Ark., 11. marta. — V državnem senatu je bila danes sprejeta predloga, ki preprečuje nositi in razvijati rudečne zastave pri javnih spredovih. Predloga je poslanica zbornica že preje sprejela. Sedaj treba le še podpisati govorja in ukrep postavitev.

Buduča zastava prepovedana.

Harrisburg, Pa., 11. marta. — V državnem senatu je bila danes sprejeta predloga, ki preprečuje nositi in razvijati rudečne zastave pri javnih spredovih. Predloga je poslanica zbornica že preje sprejela. Sedaj treba le še podpisati govorja in ukrep postavitev.

Belo suženjstvo.

Springfield, Ill., 11. marta. — Senator Edmund Beall iz Altona, član komitejev za preiskavo belih suženjstva se poda komitev v kratkem v New York, da se posvetuje z mladim Rockefellerjem, kako odpraviti sramotno suženjstvo. Senator je nadalje izjavil, da so bila časnikarska poročila zelo pomanjkljiva. Situacija je baje grozna, vendar je upati, da se razmere izboljšajo, ker stoje najuglednejše in nauplivnejše osebe v deželi na strani preiskovalnega komiteja.

Deportirali bodo Vladislava

Piontka, ki ima dovolj sredstev, natančen naslov, toda na rokah ima namesto desetiščih, šestnajst prostov. Na obe rokah ima dvojna palea in sredine.

25-letnica velikega snežnega zima.

Danes je minilo ravno 25 let, ko so bili po New Yorku veliki snežni zmeti. Usodepolni dan je bil leta 1888. 12. marca. Nekaj dni prej je močno deževalo. 11. marca je nastopal silen mraz, vsa drevesa, hiše, brzjavni drogi so bili pokriti ledeno plastjo. Ob 4. uri zjutraj je bilo šest čevljev snežni, ki je povzročil mestu \$4.000.000 škode. Odvajevanje je bilo \$125.000.

Deportirali bodo Vladislava

Piontka, ki ima dovolj sredstev,

natančen naslov, toda na rokah ima namesto desetiščih, šestnajst prostov.</p

Inzaporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

PRIMORDNIKI:
Predsednik: IVAN GOREC, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Ely, Minn., Box 641.
Staršni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 624.
Pomembni tajnik: MIHAEL MRAVINIEC, Omaha, Neb., 1804 St. M. St. Rd.
Magazinik: IVAN GOUDZ, Ely, Minn., Box 186.
Zaupnik: Alojz Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VNRHOVNI ZDRAVNIKI:
DR. MARVIN S. IVY, Ely, Minn., Box No. Chicago St.

MABZORNICKI:
ALIO KOSTELIC, Bellida, Colo., Box 558.
MIHAEL KLOBUCAR, Camillus, Mich., 118 — TPA St.
PHMER SPHEAR, Kansas City, Kansa., 422 No. 6th St.

POROTNICKI:

IVAN KREBESNIK, Huron, Pa., Box 100.
FRANK GOUDZ, Chisholm, Minn., Box 125.
MARVIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1215 Main Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne posiljke pa na glavnega blagajnika Jednotne.

Dnevnošte glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Iz Novega mesta. Ljubite tudi svoje sovražnike! Blagoslavljajte jih, ki vas preklinjajo! Molite za njih, ki vas obrekujejo. Tako je učil Kristus in za njim njegovi učenci. No, kaplan Kragelj v Sodražici ne pozna tega nauka! Zgodilo se mu je nekaj človeškega. Farovska kuhanica je nekoga dne nemadoma zapustila svojo službo. Farani se užibali, kaj je temu vzrok. To vprašanje sta razstepali tudi dve tercijali pred cerkvijo. Kramarica Neža Vesel, ki je sama priznala, da so svojcas tudi o njih ljudje govorili, da se peča z župnikom, naj se sumnjejo glede kaplana in farovske kuhanice raje ne raznasa okrog, ker se s tem obema prizadetima godi krivieva, kakor svojcas njej in župniku. Njo je mož zato pretepal, da je zblaznila. Ali ona dobra priateljica je ta razgovor zasukala tako, kakor da bi bila Neža Vesel kaplana obrekovala. Kaplan je za to zvedel v notarski pisarni v Ribnici. Kot kristjan bi moral osumljeno poklicati k sebi in zasiščiši jo, ji lepo odpustiti, če svoje dejanje obzaluje. Ali kaplan ni storil tako. Komaj je za to zvedel, je že letel na kazensko sodišče. Ko je Neža Vesel prejela obvestilo, da jo kaplan toži, je šla k njemu in ga prosila odpuščanja, če je nedovoma kaj slabega storila. Ali on jo je zapobil, češ, kaj to meni mar. In žrtve govorice je bila obsojena na 14 dni. To pa se je kaplangu še premašo zdelo. Pritožil se je v Novo mesto, pritožbo pa umaknil, ko je izvedel, da je njegova žrtve v Ribnici že itak preveč dobila. Pritožila se je tudi ona, češ, da tegi ni zaslužila. Ugotovilo pa se je, da je ta Neža Vesel prve vrste tercijalka, da je pokojni mož ravno zato, ker so tudi njo obrekovali zaradi župnika, tako tolkel, da so jo morali dvakrat poslati v norišnico. Tako ženski si je torej kaplan izbral, da dokaže, kako spoštuje Kristusove zapovedi. Še pri obravnavi ga je reva Neža Vesel prosila odpuščanja, tudi eden sodnikov je prosil kaplana zanjo, toda kaplan jo je hotel še bolj potlačiti. Ta namera se mu pa ni izpolnila. Vzkljeni senat je imel bolj krščansko srce kot božji namestnik, pa tudi več pravne obzirnosti kot sodnik v Ribnici in je kaplano žrtve obosil le na pet dni zapora. "Bodi vam zgled On, ki je bil nedolžen, pa je bil opljuvan, bican in križan, pa ni znil žal besede, marve je še na križu proslil odpuščanja za svoje sovražnike." "Odprstite jim, ki vas žalijo, da vam bodo tudi vaši grehi odpusčeni, kajti če jim vi ne odpustite, vam tudi Oče v nebesih vaši grehov ne odpusti." Na vse te lepe nauke je pozabil sodraški kaplan.

PRIMORSKO.

Smrtna kosa. V Trstu je preminula v visoki starosti 79 let gospa Jeder Pretner, roj. Vodnik, mati ravnatelja tržaškega pravljice za srednje šole, g. Miroslava Pretnerja. Pokojnica je ena zadnjih potomk daljnega sorodstva pokojnega slovenskega pesnika buditelja iz Napoleonovih časov, pevca "Hirje oživljenc", Valentina Vodnika. Že z bog tega svojega potomstva je pokojnica zna-

zaprla vrata. Ker je pa Ivica začel stražno razpravljati, je prisila policija, ki ga je komaj ukrotila.

S pestjo po očesu. Vpokojenega finančnega stražnika 39letnega Viktorja Stampera iz Milj, ki je sedaj kasir neke prodajalne čevljev v Trstu, so v neki gostilni v starem mestu zaprli. Rani je bil namreč na očesu zloglasno Lucijo Germekovo tako občutno, da jej je moral pomagati ligea, kakor je tudi posredoval pred par dnevi pri neki drugi enaki ženski, ki jo je bila na sličen način skupila od Stampera.

Z utežem po nogi. Zidar in slikar sob Marij Grgin v Trstu je šel zvečer iz kavarne "Minerva", lepo mirno domov. Na Goldonijskem trgu pa mu je trgovec s kosom Vittorio Carloni vrgel na nogo 1 kg težak utež, da revez ni mogel nikamov več. Redar je oddelil, da se je mož odpeljal s kočijo na zdravniško postajo in od tam domov. Grgin je težko ranjen.

Ogljufana graditeljska firma. Na Corsu štev. 38 v Trstu gradi tvrdka Bolaffio & Turek poslopje. Ko je pa te dni omenjena firma pregledovala račune, je začudena opazila, da je prekoračena svota za nabavo materialij. Firma je takoj vedela, da je postal zvrelepstva in res se je o tem takoj prepričala. Paznik pri poslopu, 30 let stari renjikolo Karol Rinaldi je namreč v tovarisju z Nikolajem Tamaram, ki je lastnik neke piranske barke, z več vozniki ogljufal podjetnike za več sto samokolnic peska, ki ga je prevažal Tamaro, in istotako za mnogo opeke. Goljufija se je vršila zelo premeten in preobširno. Dognano je, da trpi tvrdka Bolaffio & Turek že po površini računu škodo nad 5000 K. Policija je Rinaldija takoj zaprla. Tamara pa je pustila na svobodi, ker je to želeta tvrdka iz človekoljubja: Tamaro je namreč glavar mnogoglavne rodovine. Policija poizveduje, da najde voznike, ki so prevažali poneverjene materialje.

Kako plačujejo Turki dolgove. Turški pomorski Pandos Azen-dulos je bil dolžan krčmarju Filipu Dimitriju v Trstu vsega skupaj 56 K. Krčmar je Turka opozoril, da bi bilo dobro, če bi že enkrat plačal, a hrabri Turek ni maral o tem ničesar slišati in je zabodel z nožem krčmarja. Policija je Turka zaprla.

Res turške razmere! V tržaški "Edinstvo" piše neki K. V. sledete: Zadnjič sem čital v "Edinstvu" pritožbo nekega F. K., ki opisuje neverjetnost o razmerah na Koprščini. Človeku, ki ne pozna razmer iz koprške okolice, se zdi, da je v sedanjem veku napredka nemožno, da bi stare hiše ne imele števil in da radi tega pošta vraca pisma, naslovljena na posestnike, ki faktično obstojejo! Meni se dogaja nekaj sličnega, samo da v mojem slučaju imajo posestnike številke in da se jima kljub temu pisma ne dostavljam! Koprška okolica ima mnogo raztrešenih hiš, v katera se pisma ne dostavljajo, ako se dotični posestniki sami ne pobrigojo ter gredo ali pošljajo na pošto. Jaz sem pisal v Sv. Tomaž pri Kopru, toda kmet ni prejel pisma. Moral sem poslati človeka, ki je osebno posredoval in plačati sem moral občutne stroške! Po vsem svetu ima zadnja hribovska koča preskrbljeno, da se pisma dostavijo na dom, le pa ur. Od Trsta in pol ure od Kopra oddaljeni posestniki niso še danes deležni modernih poštnih načinov.

Slaboumen potnik. V Trst je prišel s Cunard Line iz New Yorka idiot Anton Nikelinos, katerega je sprejel Treves, ki je poskrbel, da so ga spravili v Reko in dalje v njegovo grško domovino. **Zbesnel čevljar.** V Trstu so zadrli čevljarja Paseala Malvasia iz Splita, ki ga je naznana Hermilia Hrvat, katero je bil tako oplahlil po obrazu, da se je moral zateci k "Igei". Ko so ga spravili na komisariat, je vpraval officijala, kaka je obodsoda. Komu je ta odgovoril, da pride pred sodiščem, mu je Malvasia pljunil v obraz, nato pa se je vrgel po tleh in se je vedel kakor blažnik. Ko sta prihitala še dva stražnika, je strahovito razgrajal, in ker ni bil moč izpovoriti z njim spomilno v zapor.

Nasilen Dalmatinec. 31 let starji Dalmatinec Jakob Ivica je hotel v Trstu vlotiti v stanovanje Katarine Nutzerjeve. Trdil je, da je pustila tam njegova žena, od katere živi ločeno, zavoj, ki ga mora dobiti. Nutzerjeva pa ga ni pustila k sebi v stanovanje in je

krik je postal pozorno nekaj pačantov, ki so prijeli roparja. Imenu je Jakob Flis, doma pa je iz Konjic na Štajerskem. Torbie, ki je vsebovala 77 K. 5 lir in srebrno ogledalec v vrednosti 20 K. so vrnili oškodovanki. Še le 21 let stari tat je misil, da se opraviči, če pove, da ima ljubico in otroka, vsed česar ne more živeti s svojo dnevnino v znesku 3 K. 60 vin.

S stanovanja sta ušla. Ana Lončarjeva v Trstu je javila pri policiji, da sta njena podnajemnika Ivan in Ana Jereječi na tihem skupila svojo sobico ter ji ukradla 322 K in uro.

Kako je prisla Atenčanka ob par sto krom. Gospa Gilda Gulini, ki biva v Atenah, je prisla pred par dnevi s svojo tržaško domovino, da bi prebla par dni tu. Hotela je malo po morju na izlet in se je odpeljala z "Giampaolom" k Sv. Roku in proti Miljanu. Ko pa se je vracala, je je moral predpreti, da ukrasti ročno torbie. Gulinijeva ni niti opazila, kako jej je nekdo odpel verižico, na kateri je visela torbie, in ko je ladjica pristala, je mogel izginuti, ne da bi ga bil kdopazil. Se le na Velikem trgu je Atenčanka zapazila, da je okradena. V denarnici, ki je bila v torbici, je bilo 450 K v bankovcih, 12 K v novih, 8 zlatih na poleonov, vojni listek za parnik "Venezia" v Pirnej, avstrijska državna srečka in nekaj drugih malenkosti. Ko je pri komisariatu naznanih tativno, je obljubila 100 K nagrade, ki bi naselata in ukradene reči.

Sleparski agent. Olimpij Lovričič, lastnik "Guide" v Trstu, je imel v službi 32letnega agenta Enrica Wittkoppa, ki mu je površinu pobiranje denarja pri raznih strankah, namreč naročinu za "Guido" leta 1911—1912 in pa oglasino za letos. Te dni pa se je Lovričič prepričal, da je Wittkopp kasiral tudi 1200 K, ki jih ni nikoli izročil njemu. Razen tega je pa sprejemal naročila za oglase in je tudi pobral nad 1000 kron oglasnine, ne da bi bil kaj placač svojemu gospodarju. Ker so bile vse Lovričeve besede, da bi mu Wittkopp povrnil škodo, zmanj, ga je naznačil policiji, ki je poneveritelja zaprla.

Tatvina denarja iz pisma. Franjo Lizevič v Trstu je rekla začembnu uradniku Petru Vlačisu, 22 let staremu Egipčanu iz Aleksandrije, naj spravi na posto pismo, vsebujoče 22 K. Vlačos je šel, a je med potom vzel iz pisma 10 K, potem pa ga je tako slabo zaprl, da je prišla tatvina Lizevičevi na ušesa. Vlačosa so zaprla.

Pri delu ju je zmotil. V Trstu je ponosi stražnik zasačil v ulici Picardi dva človeka, ki sta se kaj sumljivo obnašala. On ju je seveda ustavil in ju je spravil do prve stražnice, kjer so ju preiskali. Pri enem so našli štiri vetrile, nož in ključ. Bil je to 22 let stari dñnar Ivan Godina, dočim je njegov tovaris 22 let stari Lovro Brajla.

Surov ljubimec. V ul. Donata št. 25 stanuje 21 let stari elektrotehnik Anton Novak. Mudil se je v neki gostilni, z njim pa je bila njegova ljubica Angela Torseti. Kamalu se je pa ljubezni parček sporekel in tekmoval pripravljen na nočni potipal, ki je potipal s pestjo precej močno po očesu, da je smarala za umetno, da gre domov. Pozneje je pa zapustil tudi Novak krème in je šel za ljubico. Pri nej na domu je vlomil v njeni sobi in je njo še enkrat namatal, a sedaj tako surovo in občutno, da se je moral zateci k "Igei". Novaka so zaprili.

Smrtna kosa. V Žirjah v povirski občini je umrl veleposestnik Andrej Koejan, star 87 let. Koejan je bil jako priljubljen mož in delavec človek, bil je več dob župan in si je stekel veliko zasluga na napredek na Krasu. Bil je tudi odlikovan s križem za zasluge. Dne 17. februarja je umrl v Gorici deželnem glavar dr. Ludvik Pajer de Moniriva, star 84 let. Pokojnik, vodja italijanskih liberalcev, je bil član goriškega deželnega zbora od leta 1868, deželni glavar od leta 1877.

Zelim zvesti za svojega prijatelja, ki ga je komaj ukrotila.

S pestjo po očesu. Vpokojenega finančnega stražnika 39letnega Viktorja Stampera iz Milj, ki je sedaj kasir neke prodajalne čevljev v Trstu, so v neki gostilni v starem mestu zaprli. Rani je bil namreč na očesu zloglasno Lucijo Germekovo tako občutno, da jej je moral pomagati ligea, kakor je tudi posredoval pred par dnevi pri neki drugi enaki ženski, ki jo je bila na sličen način skupila od Stampera.

Kje je MIHAEL ŠKERLJ? Domu je iz Dolenjega Zemona na Notranjskem. Nahaja se nekje v Clevelandu, O. Prosim Slovence in brate Hrvate, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznam. ali naj se pa sam javi. — Mate Jelić, Box 262, Yukon, Pa.

Kje je MIHAEL ŠKERLJ? Domu je iz Dolenjega Zemona na Notranjskem. Nahaja se nekje v Clevelandu, O. Prosim Slovence in brate Hrvate, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznam. ali naj se pa sam javi. — Mate Jelić, Box 262, Yukon, Pa.

VOJSKA NA BALKANU. Lepa knjiga, katera bode obsegala 12 zvezkov ter prinaša obilo slik, velja \$1.70; vsak posamezni zvezek pa 15c.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortland St. New York, City, N. Y.

AMERIKA IN AMERIKANI.

(Spisal Rev. I. M. Trunk.)

Ta lečna knjiga je sedaj popolnoma dokončana in tiskana v 12 zvezkih ter obsega 608 strani v osmerki. V knjigi je najti mnogo zanimivosti o ameriških Slovencih in tudi poučne zgodovinske tvarine. Polna je lepih slik nanašajočih se na naš slovenski živelj v tej deželi.

Vsa knjiga velja \$3.60 in za vsako slovensko hišo lepotičje; za vse rojake, ki se pa vrnejo v staro domovino pa trajen spomin. Da se iz knjige kaj ne izgubi je priporočati, da se da vezati in tako lepo ohrani.

Izdajatelj je imel zato velike stroške pri tej knjigi, zato pa nas ameriške Slovence neka dolžnost veže, da mu olajšamo breme ter po knjigi se čemo.

Dobiti je pri izdajatelju: Rev. I. M. Trunk, Villach, Austria, ali pri Rev. Alojziju Blazniku, Haverstraw, N. J., pa tudi mi radi posredujemo v to, ako se nam znešek \$3.60 dopošlje.

Rojaki, sezite po tej lepi in zanimivi knjigi!

NAZNANILO.

Tem potom se daje vsem članom društva sv. Andreja št. 84 J. S. K. J. v Trinidadu, Col., na znanje, da se bode redna trijekčna seja vršila na dan 23. marca v Union Hall točno ob 9. uri zjutraj. Opazirajo pa vsi člani, da se te seje počneštevilo udeležijo, ker je na dnevnem redu več važnih točk. Tudi se mora radi velike števila bolnikov in ponesrečence naložiti po \$1 na klapo na vsakega člana.

Z bratskim pozdravom

Fran Bajt, I. tajnik.

(3x 10-12-14-3)

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortland St., New York,

prodaja sedaj nastopne knjige:

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1913

po \$1.0

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Prezidnik: MIHAEL BOVANEC, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podprezidnik: JAKOB KOCJAN, Box 504, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SUTTER, Lock 57, Conemaugh, Pa.
Pomembni tajniki: ALOJZ BAVEK, Box 1, Dunlap, Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 225, Conemaugh, Pa.
Pomembni blagajnik: IVAN BREZOVČEK, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BANTOL, Box 374, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 525, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREW BOMBACH, 1651 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOŠIĆ DOBOBODA, 325 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVČEK, Box 225, Primrose, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. M. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, osimoma njih uradnik, so nujne prečlane, poslati denar naravnost na blagajnika in nikogar draga, vse dopis pa na glavnega tajnika.

V slatko, da opašno društveni tajniki pri mesecnih poročilih, ali sploški kjerisodi v poročilih glavnega tajnika, kakor pomanjkljivosti, nad to nemudeno naznanjanje na urad glavnega tajnika, da se v pribrojajo praviti.

Društveno gledalo: "GLAS NARODA".

:: Vladar sveta. ::

ROMAN.

Spisal Aleksander Dumas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terč.

Paviljon.

Don Lotario je redno obiskoval Evgenijo. Med njima ni bilo ljubezni, ampak iskreno in čisto prijateljstvo, ki vlaže le med osebami, ki so plemenitega duha.

Terezija nista nikdar več imenovala, če sta bila skupaj. Vsi trije so bili igrača usode, dokler se ni nenadoma prigodil čuden slučaj.

Evgenija je odšla v gledališče, Spanee se je pa namenil na izprehod. Prišel je do Brandenburgskih vrat in odtam na Lipsko cesto.

Mimo njega sta prikorakala dva delave in Don Lotario je slišal sledje pogovor:

"Idiva po zidu, nekoliko bližje je!"

"Zakaj ne, jaz sem tudi tega mnenja."

"V četr ure sva na Lipskem trgu!"

Spanee je že znal toliko nemščine, da je vsako drugo besed razmislil. Ker še nikdar ni bil v tem delu mesta, se je napotil za njima. Pot je vodila med dvema zdovima, stenilno se je že popolnoma, tako da ni imel drugega vedenika, kot enakomerne korake de lavaeve.

Nenekrat je zaslišal otožno petje s spremljevanjem klavirja. Obstal je, ker se mu je glas dozvezdal znan. Pela je Terezija.

"Toda, kje je pravzaprav? Zakaj pojet? Mogoče ni sama, močuje je Ratour pri njej. Stopil je na zid in zagledal na drugi strani v prijaznem vrtičku malo razsvetljeno lopo.

Spanee se je posvetilo v glavi.

"To je toraj tisti paviljon, kamor me je grof že opetovan vabil!"

Bilo je sicer v mraku, toda vreme je bilo nenavadno gorko.

Terezija je pelala narodne pesmi. Ko se je vstavil v bližini okna, je zamogel pregledati vso notranjost. Terezija ni videl.

Nenekrat je značil korake. Skril se je za grm in kmalo zapobil možko postavo, ki se je previdno približevala. Sreča mu je zase celo biti, ko je obstal na korakav pred njim — Ratour.

Poskušal je odpreti vrata, ki so bila zaklenjena.

"Toraj ga ne pričakuj!" se je razveselil. "Zakaj je prisel? Zaradi Terezije! V nočnih urah so vendar ne bosta shajala!"

Ratour je vzel iz žepa neko orodje, pritisnil na okno in steklo se je neslišno razpočilo. Previdno je odprl zapah in skočil v pred sobo.

Vse to se je zgodilo tako nenadoma, da Don Lotario niti pojmiti ni mogel. Pristolj je o oknu in čakal.

Ratour se je plazil po predobi in odprl vrata od preej velikega prostora, kjer je sedela pri klavirju Terezija. Takoj, ko je odprl Ratour vrata, je že šinil Spanee skozi okno in stal v pred sobo.

"Gospodična Terezija, za božjo voljo, ne vstrašite se, jaz sem!" je zaklical Ratour. "Ne prestrašite se!"

Terezija je planila pokonco.

"Vi pl. Ratour, in sam! Kje je grof? "Kako ste prišli sem? Vrata so vendar zaklenjena!"

"Ne, gospodična Terezija, vrata so bila odprta. Mislij sem, da je grof pri Vas in zategadel sem tudi ptišel. Prosim Vas tisočkrat za odpuščanje! Takoj odide, če zapoveste!"

"Prosim Vas odide!" je strogo zapovedala Terezija.

"Gospodična — ljubljena Terezija, jaz grem, če želite!" je zaklical Ratour. "Toda vem, da ni to Vaša želja. Ne, ne! Veliko Vam imam za povestati. Tega trenutka sem pričakoval bogove, koliko časa in sedaj da bi odšel? Ne, ne, Terezija! O, kako ste mi rani sreči, ko ste rekli grofu, da me nočete vzeti v zakon!"

"Odide, gospod pl. Ratour! Takoj! Tukaj ni prostor, da bi gorila o tem. Vi ste nesramnež. Strani — ali —"

Zgrudila se je na zofo.

"O, varate me, ljubljeni angelji!" je zaklical Ratour. "Iz Vas govorite dekliska sramežljivost, sreča Vaše je drugega mnenja! Zakaj mučite samo sebe! Pripoznajte, da me ljubite! Nikdo ne bo slišal razen mene in jaz bom brezmejno srečen!"

Pokleknil je pred njo in jo prialj za roko. Terezija je poskušala vstati, pa jo je položil nazaj in vzel iz žepa malo steklenico.

"Oboževana Terezija, vem, da me ljubite! Ven in sem brezmejno srečen. Zakaj sta rekli grofu, da me nočete? Vsega sem krije sam, ker nisem govoril z Vami."

Potegnil je k sebi in ji pomolil steklenico pod nos.

"Terezija, ne žalujte, pozabite preteklost. Uživajte življenje, svoje mlado življenje."

Njegove ustnice so se dotaknile njenih. Terezija je grozovito zavplila. Ropar se jo je oklenil z vso močjo.

"Lotario, reši me! Oh, Lotario!"

V tistem hiku je že stal Lotario ob njem in ga silno udaril s pęstojo po čelu. Ratour se je opotekel, steklenica mu je padla na tla.

"Zločinec, lump!" je zavplil Spanee, "izgnbi se takoj, če nočete biti na mestu mrtev! Strani!"

Ratour je za hip omidel in padel poleg Terezije. Lotario je obstal sredi sobe in se zamislil.

V enem samem trenutku je spoznal, kaj se dogaja v Tereziji.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Prezidnik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podprezidnik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krze, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brodich, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zaslopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Krze, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne posiljave posiljajte na ta naslov.

Narod ki ne skrbti za svoje reve, nima prostora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spreminjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

jinev sreču. Kako bi mogla v tako usodepolnem trenutku zaklaci drugo ime kot ime omoga, katerega brezmejno ljubi?

Udarac, ki je podrl Ratoura na tla, je moral biti preej močan, ker se še dosedaj ni zavedel.

Mladenc je odprl okna, pobral steklenico in jo vtaknil v žep.

Terezija je prva odprla oči; hvaležno ga je pogledala in poskušala vstati. Ratoura ni zapazila poleg sebe.

"Vstanite, vstanite!" je zaklical Spanee, "privoščite si že vsaj za trenutek miru!"

V tem hiku se je vzdignil Ratour, stopil k Don Lotariu in ga jel motriti od vrha do tal.

"Toraj Vi ste bili!" je kriknil, "počakajte, že pride dan!"

"Tako zapustite ta prostor! Menda veste zakaj sem molčal!

Prevarili ste me in sedaj je moja potrebitljivost pri kraju!"

"In Vaša čast tudi!" Obrnil se je k Tereziji rekoč:

"O golobica, toraj s tem sta bila zmajena! Če bi bil jaz mesto Vas, bi ne hotel tekmovati z gledališko pevkov!"

"Znite samo še eno besedo in takoj boste zopet na tleh!" je zagrmel Spanee. "Se enkrat Vam rečem: Zapustite takoj ta prostor, zapustite Berolin!"

"Da, šel bon, toda ne iz Berolina!" je zaklical Ratour zanimaljivo. "Besedi pustolovca se ne bom pokoril. Pazite se Don Lotario. Vas čas je mogoce prej presej kot moj. Ne gorovite ničesar o meni! Menda veste kdo sem in kaj so moji prijatelji!"

Vzel je suknjo in klobuk, pogledal še enkrat oba z grozčim pogledom in se z vso močjo zaletel v vrata, ki so se hipoma odprla.

Nato je pa nastopil trenutek, katerega se skoraj ne opisati. V sobi je nestal mir, skozi okno je naraho pihal pomladni veter. Terezija je sedela na stolu. Spanee je ponosno stal pred njo. Nekaj časa jo je opazoval, potem je pa poklepnil pred njo in ji polozil glavo v naroe.

"Terezija, Terezija, zakaj ste me tako strahovito mučili?"

"Vaša krivda je bila, Don Lotario, saj ste me takorekoč sami prisilili k temu!", mu je nezne odgovorila.

"Samo besedo bi mi rekli, samo kapljivo upanja bi mi vili v sreči; saj ste vendar vedeli, da Vas ljubim."

"Ne, Don Lotario, tega nisem vedela. Misliš sem, da se hočete z menoj igrati, kot se igrate z Danglarsovo in Morelovo."

"Morelova! Evgenija!" se je začudil mladenec. "Kaj hočete s tem? Še nikdar mi ni prišlo na misel, da bi jima rekel 'kaj o ljubezni'."

"Rotim Vas, Don Lotario, ne varajte me! Tega bi ne mogla prenesti! Ne igrajte se z nesrečnim srečem, umrla bi, če me zapustite! Rekli ste mi, da študirate, a predmet Vaših študij sta bili omenjeni dve osebi. Saj vendar govoriti o Vas in Evgeniji celo mesto. Ljubila sem Vas Don Lotario, a v ljubezni se mi je trgal sreč."

Nenekrat je zaslišal otožno petje s spremljevanjem klavirja. Obstal je, ker se mu je glas dozvezdal znan. Pela je Terezija.

"Toda, kje je pravzaprav? Zakaj pojet? Mogoče ni sama, močuje je Ratour pri njej. Stopil je na zid in zagledal na drugi strani v prijaznem vrtičku malo razsvetljeno lopo.

Spanee se je posvetilo v glavi.

"To je toraj tisti paviljon, kamor me je grof že opetovan vabil!"

Bilo je sicer v mraku, toda vreme je bilo nenavadno gorko.

Terezija je pelala narodne pesmi. Ko se je vstavil v bližini okna, je zamogel pregledati vso notranjost. Terezija ni videl.

Nenekrat je značil korake. Skril se je za grm in kmalo zapobil možko postavo, ki se je previdno približevala. Sreča mu je zase celo biti, ko je obstal na korakav pred njim — Ratour.

Poskušal je odpreti vrata, ki so bila zaklenjena.

"Toraj ga ne pričakuj!" se je razveselil. "Zakaj je prisel? Zaradi Terezije! V nočnih urah so vendar ne bosta shajala!"

Ratour je vzel iz žepa neko orodje, pritisnil na okno in steklo se je neslišno razpočilo. Previdno je odprl zapah in skočil v pred sobo.

"Gospodična Terezija, za božjo voljo, ne vstrašite se, jaz sem!" je zaklical Ratour. "Ne prestrašite se!"

Terezija je planila pokonco.

"Vi pl. Ratour, in sam! Kje je grof? "Kako ste prišli sem? Vrata so vendar zaklenjena!"

"Ne, gospodična Terezija, vrata so bila odprta. Mislij sem, da je grof pri Vas in zategadel sem tudi ptišel. Prosim Vas tisočkrat za odpuščanje! Takoj odide, če zapoveste!"

"Prosim Vas odide!" je strogo zapovedala Terezija.

"Gospodična — ljubljena Terezija, jaz grem, če želite!" je zaklical Ratour. "Toda vem, da ni to Vaša želja. Ne, ne! Veliko Vam imam za povestati. Tega trenutka sem pričakoval bogove, koliko časa in sedaj da bi odšel? Ne, ne, Terezija! O, kako ste mi rani sreči, ko ste rekli grofu, da me nočete vzeti v zakon!"

"Odide, gospod pl. Ratour! Takoj! Tukaj ni prostor, da bi gorila o tem. Vi ste nesramnež. Strani — ali —"

Zgrudila se je na zofo.

"O, varate me, ljubljeni angel